

SAŽETAK PRESUDE

LONČAR protiv BOSNE I HERCEGOVINE OD DANA 25. VELJAČE 2014. GODINE ZAHTJEV BR. 15835/08

Podnositelju nije povrijedeno pravo na pristup sudu – podnošenje tužbe tijekom ratnog stanja u Sarajevu

ČINJENICE

Podnositelj je radio kao zaposlenik dioničkog društva sa sjedištem u Sarajevu koje ga je 1991. godine imenovalo direktorom ureda društva u Frankfurtu. Dana 3. prosinca 1993. godine, društvo je podnositelju putem faksa uručilo otkaz zbog povrede prava iz radnog odnosa. Prema zakonodavstvu BiH-a, podnositelj je imao pravo u roku od 15 dana od saznanja o otkazu, podnijeti zahtjev poslodavcu, a po proteku navedenog roka, u dalnjem roku od 15 dana pokrenuti postupak radi nedopuštenosti odluke o otkazu pred nadležnim sudom. Podnositelj je neuspješno preko ureda u Frankfurtu pokušao podnijeti tužbu nadležnom domaćem sudu. Podnositelj je pokrenuo radni spor pred njemačkim sudovima, koji su se proglašili nenađežnim za rješavanje podnositeljevog zahtjeva za vraćanje na posao.

Podnositelj se dana 8. ožujka 1996. godine vratio u Sarajevo, a dana 13. lipnja 1996. godine podnio je pred Općinskim sudom u Sarajevu tužbu kojom je tražio vraćanje na posao i isplatu neisplaćene plaće počevši od 1993. godine nadalje, ističući kako nije bio u mogućnosti ranije podnijeti predmetnu tužbu zbog ratnog stanja u BiH.

Općinski i Kantonalni sud u Sarajevu odbili su podnositeljevu tužbu s obrazloženjem kako je odluka o otkazu bila zakonita.

Dana 9. ožujka 2006. godine, Vrhovni sud Federacije BiH odbio je reviziju podnositelja navodeći kako su nižestupanjski sudovi pogrešno primijenili domaće pravo, budući da su tužbu trebali odbaciti zbog nepravodobnosti VSFBIH nije mijenjao nižestupanjsku presudu, budući da bi pravne posljedice za podnositelja bile jednake u svakom slučaju.

Dana 8. studenog 2007. godine Ustavni sud je potvrdio odluku VSFBIH-a ističući kako je podnositelj predmetnu tužbu mogao poslati poštom ili opunomoći odgovarajuću osobu.

OCJENA SUDA

Sud ističe kako pravo na pristup sudu predviđeno čl. 6. st. 1. Konvencije, nije apsolutno pravo već može biti podložno ograničenjima s obzirom da samo po sebi zahtjeva regulaciju države koja može varirati u vremenskom i teritorijalnom smislu, ovisno o pojedinačnim i društvenim potrebama. Država pri tom ima pravo na diskrecijsku ocjenu, međutim konačnu odluku o tome je li ograničenje prava na pristup sudu u skladu s konvencijskim standardima, daje Sud.

Ograničenje članka 6. bit će u skladu s Konvencijom ukoliko ne ograničava ili ne umanjuje pravo stranke u tolikoj mjeri da pri tom ugrožava samu bit prava. Nadalje, ograničenje mora

imati opravdani cilj te mora postojati proporcionalnost između načina kojim se ograničava navedeno pravo i cilja koji se time namjerava postići.

Sud je ustanovio kako odredba prema kojoj tužba treba biti podnesena u odgovarajućem roku nije sama po sebi u suprotnosti s čl.6., st.1. Konvencije, što proizlazi iz već zauzetog stava Suda prema kojemu takva odredba ima opravdan cilj u ostvarivanju načela pravne sigurnosti. Međutim, pri tom je trebalo ispitati predstavlja li način na koji su se primijenile navedene odredbe, povredu čl.6. st.1. Konvencije.

Iz podnositeljevih navoda proizlazi kako mu je bilo uskraćeno pravo na podnošenje tužbe zbog ratnog stanja na teritoriju BiH, a što je prema njegovom mišljenju predstavljalo razlog zbog kojeg su se trebale primijeniti odredbe o zastoru zastare.

U svezi s navedenim, Sud smatra kako je podnositelj mogao podnijeti tužbu pred bilo kojim sudom na teritoriju BiH koji je sukladno važećim propisima bio dužan po istoj postupiti. Iz očitovanja Vlade BiH jasno proizlazi kako je tijekom ratnog razdoblja (1992.-1995.), 28 sudova uredno obavljalo svoju funkciju (zaprimali su različite zahtjeve, a neki od njih bili su vezani i za radne sporove). Iako se u niti jednom predmetu tužitelj nije nalazio u inozemstvu, kao što je to bio slučaj s podnositeljem, Sud smatra da nisu postojali razlozi koji su ga sprječavali da pravodobno podnese tužbu nekom od navedenih sudova na teritoriju BiH.

Sud je svjestan činjenice kako je u predmetnom razdoblju Sarajevo bilo pod blokadom, međutim poštanski uredi u drugim gradovima na području BiH uredno su obavljali svoje dužnosti (npr. u Tuzli). Iz navedenog proizlazi kako podnositelj nije iskoristio dostupne načine za pokretanje postupka pred domaćim sudbenim tijelima koja su uredno obavljala svoje dužnosti tijekom ratnog stanja.

Uzimajući u obzir navedeno te opravdani cilj ograničenja roka na podnošenje tužbe kao i slobodnu procjenu domaćih sudova prilikom odlučivanja o istoj, Sud je ustanovio kako je u predmetnom slučaju ograničenje prava na pristup судu bilo proporcionalno te je stoga utvrđio kako nije nastupila povreda čl.6.st.1. Konvencije.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.